

xalles poden afectar a propis i estranys, però també donen una nota d'alegria i soroll a la casa; el seu vol és companyia. L'Alfons, pel primer que he dit, sembla no creure-ho així, i potser ha tingut algun pensament expeditiu i no recordar que fa segles que hi n'ien. La Maria escombra cada dia el rastre i no les vol pas treure. (Això em recorda que al Parlament de Reykyavick, a Islàndia, els diputats deuen no sols aguantar ço que cau, sinó també els paràsits que les acompanyen, i rascar, que fins els insecticides són prohibits, i perdoneu l'incís).

La sala d'entrada, ara disminuïda amb un envà al fons, abans un sol cos que arribava a l'escala, que començava pels famosos tres esglaons de pedra.

A la dreta, la cuina, també modificada. La llar ja no té el gran faldar, ni els escons que acollien aquells avis. Les gruixudes parets permeten les capelletes, armaris i rentamans, que hi continuen. Seguidament el celler, encara de terra endurida.

A l'esquerra, abans hi havia la quadra de la mula o l'euga, ara és habitació. En els bons temps, gent i animal entraven per la mateixa porta. Al costat, altra habitació que era el galliner, l'aviram tenia sortida a ponent, el pis tot fonament de pedra viva.

Amb dos trams es puja dalt, la gran sala, en altre temps de façana a fons, ara retallada per altra habitació a que hi foren obligats. A ambdós costats, altres quatre habitacions, una era per la matança, pis de fusta encara. Cara a migdia, finestres amb els festejadors; una original, com també la de ponent, on consten els noms dels primers Rosàs. Una porta i una escala de fusta, molt rústegues certament les primeres, porten a la golfa, pis de fusta. La golfa, l'anhel del jove Albert, hi veu la sala d'esplai o de treball, la visió d'avui, tan diferent de la d'aquells primers Genís i Joan, que l'omplirien de suors i d'il·lusions.

Ja hem parlat de Can Genís, però cal que ens aturem un temps per allà el 1900, on hi deixàrem en Francesc i els seus cinc germans.

Una noia es casa, no l'altra. Dels nois, en Jaume i en Josep restaren solters, no en Joan.

Aquest Joan comprà la casa veïna i com que coneixia l'ofici d'espardenyer i allà hi exercí, fou ca l'Espardenyer. Casa que abans se'n deia Can Berga i el cognom dels amos era Mas. En Joan era força il·lustrat, autodidacta, de formació pròpia, tenia molts llibres. Es casà amb Caterina Solé i Valls i tingueren quatre fills, la Maria vivent, vídua Portussach. De tots en parlarem.

Però primer direm que era molt donat a la política, liberal, propagandista. En una ocasió parlaria amb el diputat de la comarca, li diria que no sols amb paraules es conqueria la gent i els vots, i que calien raons més palpables. L'altre creuria